

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติการประปาแห่งชาติ พ.ศ. (นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ)

โดย

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของร่างกฎหมาย	1-1
1. ชื่อร่างกฎหมาย	1-1
2. หลักการและเหตุผล	1-1
3. ผู้เสนอร่างกฎหมาย	1-1
ส่วนที่ 2 การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	2-1
1. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น	2-1
2. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย	2-5
3. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น	2-7
4. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น	2-7
5. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	2-10
ส่วนที่ 3 รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย	3-1
1. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตรากฎหมาย	3-1
2. ความสอดคล้องของร่างกฎหมาย	3-1
3. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ	3-5
4. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น	3-6
5. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	3-6
6. ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (CORRUPTION)	3-7
7. การกำหนดให้มีระบบอนุญาตอนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่	3-13
8. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ	3-13
9. บทกำหนดโทษ	3-13
ส่วนที่ 4 การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย	4-1

บทสรุปผู้บริหาร

ร่างพระราชบัญญัติการประปาแห่งชาติ พ.ศ. (นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ) โดยมีหลักการ คือ ให้มีกฎหมายว่าด้วยการประปาแห่งชาติ และมีเหตุผล คือ โดยที่ในปัจจุบันกิจการประปาส่วนใหญ่ของประเทศนั้นอยู่ในความดูแลของการประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค และการประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งยังขาดกฎหมายที่ให้อำนาจหน้าที่แก่หน่วยงานของรัฐ เพื่อกำหนดกรอบแนวทางในการกำหนดนโยบายและแผนแม่บทการบริหารและพัฒนากิจการประปาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งขาดการกำกับดูแล มาตรฐานและคุณภาพในการให้บริการน้ำประปาแก่ประชาชนให้เหมาะสมแก่การอุปโภคบริโภค จึงสมควรให้มีกฎหมายเพื่อกำหนดนโยบาย มาตรฐาน การกำกับดูแล และแผนการบริหารและพัฒนาเกี่ยวกับการประปาของประเทศ เพื่อสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประชาชนได้รับบริการการประปาได้อย่างสะดวกประหยัด ปลอดภัย และทั่วถึง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการพื้นฐาน โดยรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา และส่งประเด็นไปรับฟังบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากการรับฟัง พบว่า มีความเห็น เป็นสองแนวทาง และมีข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

แนวทางแรก เห็นด้วย กับร่างกฎหมายฉบับนี้ เพราะเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันในการประกอบกิจการประปาอย่างเท่าเทียมเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น

แนวทางที่สอง เห็นว่า กิจการประปาส่วนใหญ่ของประเทศนั้น มีกฎหมายที่ให้อำนาจหน้าที่แก่หน่วยงานของรัฐแล้ว

และมีข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เช่น 1) เหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติยังขาดกฎหมายที่ให้อำนาจหน้าที่แก่หน่วยงานของรัฐเพื่อกำหนดกรอบแนวทางในการกำหนดนโยบายและแผนแม่บทการบริหาร และพัฒนากิจการประปาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน 2) ควรกำหนดให้ชัดเจนว่ากิจการประปาของหน่วยงานของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นควรอยู่ในบังคับของร่างพระราชบัญญัตินี้ 3) คุณภาพน้ำประปาควรเป็นการกำหนดเพียงมาตรฐานขั้นต่ำที่ผู้ประกอบการประปาพึงปฏิบัติตาม 4) ควรมีบทเฉพาะกาลสำหรับกิจการประปาทาม

กฎหมายเฉพาะว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร 5) บทกำหนดโทษปรับที่กำหนดมีอัตราโทษสูงเกินไป 6) ต้นทุนด้านวัตถุดิบและสารเคมีจัดซื้อจากภาคเอกชน และมีต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของภาครัฐตามกฎหมายของภาครัฐด้วย เช่น การวางท่อผ่านที่ดิน 7) ควรกำหนดขอบเขตด้านคุณภาพหรือมาตรฐานของน้ำประปาไว้ในค่านิยามด้วย 8) ควรกำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติให้สามารถกำหนดแผนแม่บทที่เกี่ยวข้องและควรบูรณาการหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐที่มีอยู่ตามกฎหมายเฉพาะแต่ละฉบับที่ต่างกันให้สอดคล้องกัน และเนื่องจากร่างกฎหมายดังกล่าว กระทับกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ดังนั้น อาจมีความจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 เพื่อให้สอดคล้องกันด้วย 9) การป้องกันปัญหามลพิษทางน้ำ และการแก้ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย ควรนำหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย โดยกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการประปาเป็นผู้ชำระ

สำหรับผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption Risk Assessment) พบว่า มีถ้อยคำในบทบัญญัติดังกล่าวที่มีความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ดังนี้ 1) ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ คือ ให้มีคณะกรรมการกำกับกิจการประปา (ร่างมาตรา 7) การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด (ร่างมาตรา 17) 2) ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีระบบอนุมัติ อนุญาต คือ ใบอนุญาตกิจการประปา (ร่างมาตรา 25) 3) ความเสี่ยง ที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย คือ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ เช่น การตรวจสอบกิจการ (ร่างมาตรา 42) 4) ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีการออกกฎหมายลำดับรอง คือ การกำหนดประเภทขนาด และลักษณะของกิจการประปา ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา 23) 5) ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายกำหนดโทษกำหนดอัตราโทษไว้ค่อนข้างสูง (ร่างมาตรา 46 ถึงร่างมาตรา 54) โดยมีความคิดเห็นเพิ่มเติมและมีข้อห่วงใย คือ ควรมีหลักเกณฑ์และกลไกป้องกันการใช้ดุลพินิจของรัฐมนตรี คณะกรรมการกำกับกิจการประปา และเจ้าหน้าที่ ที่อาจจะเกินอำนาจหรืออาจจะมีการใช้ดุลพินิจที่อาจจะเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลที่อาจมีส่วนได้เสียตามกฎหมายได้

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของร่างกฎหมาย

1. ร่างพระราชบัญญัติการประปาแห่งชาติ พ.ศ.

☒ กฎหมายใหม่

☐ แก้ไขเพิ่มเติม

☐ ยกเลิก

2. หลักการและเหตุผล

2.1 หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการประปาแห่งชาติ

2.2 เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันกิจการประปาส่วนใหญ่ของประเทศนั้นอยู่ในความดูแลของการประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค และการประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งยังขาดกฎหมายที่ให้อำนาจหน้าที่แก่หน่วยงานของรัฐ เพื่อกำหนดกรอบแนวทางในการกำหนดนโยบายและแผนแม่บทการบริหารและพัฒนากิจการประปาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้ง ขาดการกำกับดูแลมาตรฐานและคุณภาพในการให้บริการน้ำประปาแก่ประชาชนให้เหมาะสมแก่การอุปโภคบริโภค จึงสมควรให้มีกฎหมายเพื่อกำหนดนโยบาย มาตรฐาน การกำกับดูแล และแผนการบริหารและพัฒนาเกี่ยวกับการประปาของประเทศ เพื่อสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประชาชนได้รับบริการการประปาได้อย่างสะดวกประหยัด ปลอดภัย และทั่วถึง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

3. ผู้เสนอร่างกฎหมาย

☒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

☐ ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ 2 การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

1. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

โดยที่ในปัจจุบันกิจการประปาส่วนใหญ่ของประเทศนั้น อยู่ในความดูแลของการประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค และการประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งยังขาดกฎหมายที่ให้อำนาจหน้าที่แก่หน่วยงานของรัฐ เพื่อกำหนดกรอบแนวทางในการกำหนดนโยบาย และแผนแม่บทการบริหาร และพัฒนากิจการประปาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้ง ขาดการกำกับดูแล มาตรฐาน และคุณภาพในการให้บริการน้ำประปาแก่ประชาชนให้เหมาะสมแก่การอุปโภคบริโภค จึงสมควรให้มีกฎหมายเพื่อกำหนดนโยบาย มาตรฐาน การกำกับดูแล และแผนการบริหาร และพัฒนาเกี่ยวกับการประปาของประเทศ เพื่อสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประชาชนได้รับบริการการประปาได้อย่างสะดวกประหยัด ปลอดภัย และทั่วถึง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการประปาแห่งชาติ พ.ศ. แบ่งออกเป็น 8 หมวด จำนวน 58 มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

หมวด 1 บททั่วไป

1. พระราชบัญญัตินี้ มีความมุ่งหมายที่จะยกเลิกการขอสัมปทานเพื่อประกอบกิจการประปา เพื่อเป็นการส่งเสริมการประกอบกิจการประปา และปกป้องสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการเข้าถึงและใช้น้ำประปาที่สะอาดในราคาที่เป็นธรรม บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับใด ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้ว ซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน (ร่างมาตรา 5)
2. เพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติในการจัดทำนโยบาย และบริหารและพัฒนาการประปาของประเทศ รวมไปถึงการติดตาม ดูแล ประสาน สนับสนุน และเร่งรัดการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการประปา (ร่างมาตรา 6)

หมวด 2 คณะกรรมการกำกับกิจการประปา

1. ให้มีคณะกรรมการกำกับกิจการประปา ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการประปา จำนวนเจ็ดคน โดยมีอธิบดีกรมอนามัยเป็นเลขานุการ (ร่างมาตรา 7 และ 8)
2. กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งครั้งละสามปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระหรือหกปีไม่ได้ ไม่ว่าจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันหรือไม่ (ร่างมาตรา 11)
3. ตลอดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งและภายในเวลาสองปีนับแต่พ้นจากตำแหน่ง กรรมการจะประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ หรือเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษา หรือถือหุ้นของบุคคล คณะบุคคล

หรือนิติบุคคลที่ประกอบกิจการประปาไม่ได้ เว้นแต่จะเป็นการถือหุ้นของนิติบุคคลโดยการซื้อในตลาดหลักทรัพย์ (ร่างมาตรา 14 และ 15)

4. คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการหรือบุคคลใดเพื่อพิจารณา หรือกระทำการตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ (ร่างมาตรา 17)

5. ให้ประธานกรรมการและกรรมการเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำเต็มเวลา โดยได้รับค่าตอบแทนต่าง ๆ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา 20)

6. ให้กรมอนามัยทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ รวมไปถึงปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (ร่างมาตรา 21)

หมวด 3 การอนุญาตประกอบกิจการประปา

1. การประกอบกิจการประปา แบ่งออกเป็น สองประเภท คือ กิจการประปาขนาดเล็ก และกิจการประปาขนาดใหญ่ โดยแบ่งขนาดตามกำลังการผลิตน้ำ (ร่างมาตรา 22)

2. การประกอบกิจการประปา ต้องได้รับใบอนุญาต โดยอาจมีการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อยกเว้นให้กิจการประปาบางประเภทไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาตก็ได้ (ร่างมาตรา 23)

3. คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา 24)

4. การยื่นคำขอใบอนุญาตกิจการประปาขนาดเล็ก ให้ทำ ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะตั้งสถานที่ผลิตน้ำประปา ส่วนการยื่นคำขอใบอนุญาตกิจการประปาขนาดใหญ่ ให้ทำ ณ กรมอนามัย โดยกระบวนการตรวจสอบและพิจารณาเพื่ออนุญาตจะต้องแล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน (ร่างมาตรา 25)

5. ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้อนุญาตการประกอบกิจการประปาขนาดเล็ก และให้คณะกรรมการเป็นผู้อนุญาตการประกอบกิจการประปาขนาดใหญ่ ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ให้ถือเป็นรายได้ของหน่วยงานผู้รับชำระค่าธรรมเนียมนั้น (ร่างมาตรา 26)

6. ใบอนุญาตให้มีอายุไม่เกินสิบปี เว้นแต่คณะกรรมการจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นแต่ต้องไม่เกินสามสิบปี (ร่างมาตรา 27)

7. ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา 28)

8. ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการประปาขนาดเล็กจะขยายพื้นที่การให้บริการไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ต้องได้รับอนุญาตจากผู้บริหารท้องถิ่นแห่งองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นนั้นเสียก่อน และต้องได้รับอนุญาตจากนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอันมีเขตครอบคลุมองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย (ร่างมาตรา 29)

9. หากพบว่าผู้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติ หรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขในใบอนุญาต ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้แก้ไขภายในเวลาที่กำหนด หากไม่แก้ไข หรือหากปล่อยให้ดำเนินการต่อไป น่าจะเป็นเหตุให้เกิดภัยอันตรายหรือเสื่อมประโยชน์ต่อประชาชน ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตได้ (ร่างมาตรา 30)

10. ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต จะต้องให้บริการประปาแก่ผู้รับบริการต่อไปโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย เว้นแต่ผู้อนุญาตจะมีคำสั่งให้หยุดบริการประปาเสียด้วย (ร่างมาตรา 30)

11. ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตอาจอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ แต่การอุทธรณ์ไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนนั้น คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขถือเป็นที่สุด (ร่างมาตรา 31)

หมวด 4 มาตรฐานการประกอบกิจการประปา

12. คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดมาตรฐานน้ำประปา และมาตรฐานการผลิตและจัดส่งน้ำประปา (ร่างมาตรา 32 และ 33)

13. คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดขั้นตอน วิธีการ และระยะเวลาในการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปา คุณภาพการผลิตและจัดส่งน้ำประปา (ร่างมาตรา 34)

14. กรมอนามัยมีอำนาจหน้าที่ในการสุ่มตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปาและคุณภาพการผลิตและจัดส่งน้ำประปา โดยต้องสุ่มตรวจอย่างน้อยปีละสองครั้ง (ร่างมาตรา 35)

หมวด 5 หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ได้รับใบอนุญาต

15. ผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาต โดยจะต้องประกอบกิจการด้วยตนเองภายในเขตที่ได้รับอนุญาต ต้องจำหน่ายน้ำประปาตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมงทุกวัน เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัย ต้องประกอบกิจการประปาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่คณะกรรมการประกาศกำหนด และต้องเรียกเก็บอัตราค่าบริการไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต (ร่างมาตรา 36)

16. หากผู้รับใบอนุญาตต้องการที่จะเลิกกิจการประปา ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบล่วงหน้า (ร่างมาตรา 37)

17. ในกรณีที่การเลิกประกอบกิจการประปานั้นจะทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนรายอื่นเข้าดำเนินการแทนจนกว่าจะมีผู้รับใบอนุญาตรายอื่นเข้าดำเนินการแทน (ร่างมาตรา 37)

18. ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดทำรายงานการดำเนินการประกอบกิจการประปาและงบการเงินเสนอต่อผู้อนุญาตทุกปี (ร่างมาตรา 38 และ 39)

หมวด 6 การพิจารณาข้อพิพาทและการอุทธรณ์

19. การระงับข้อพิพาทหรือการอุทธรณ์ ให้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในสัญญาจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น (ร่างมาตรา 40)

20. ผู้รับใบอนุญาต ผู้รับบริการ หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยขั้นตอนและวิธีการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ร่างมาตรา 41)

หมวด 7 พนักงานเจ้าหน้าที่

21. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการตรวจสอบกิจการ เอกสารหลักฐานคุณภาพน้ำประปา หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง ของผู้รับใบอนุญาต และมีหน้าที่รายงานต่อผู้อนุญาต ถึงการกระทำผิดหรือการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตของผู้รับใบอนุญาต (ร่างมาตรา 42)

หมวด 8 บทกำหนดโทษ

22. ถ้ากรรมการฝ่าฝืนข้อห้ามในการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ หรือเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษา หรือถือหุ้นของบุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคลที่ประกอบกิจการประปา ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดห้าม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา 46)

23. ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา 47)

24. ผู้ใดให้ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือบิดเบือนซึ่งทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ขอรับใบอนุญาต ผู้รับใบอนุญาต ผู้รับบริการ หรือบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา 49)

25. ผู้ใดประกอบกิจการประปาโดยไม่มีใบอนุญาต หรือเลิกประกอบกิจการประปาโดยไม่ทำตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และยังต้องระวางโทษปรับเพิ่มอีกวันละไม่เกินสองหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน (ร่างมาตรา 50)

26. ผู้รับใบอนุญาตที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และยังต้องระวางโทษปรับเพิ่มอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน (ร่างมาตรา 51)

27. ถ้าการฝ่าฝืนเงื่อนไขนั้นเป็นการฝ่าฝืนด้วยการหยุดจ่ายน้ำประปา หรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรฐานตามที่คณะกรรมการกำหนด ต้องระวางโทษปรับเพิ่มอีกไม่เกินร้อยละห้าของมูลค่าการผลิต น้ำประปาต่อวันตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืน (ร่างมาตรา 51)

28. ผู้ใดลักลอบใช้น้ำประปาโดยไม่มีสิทธิ และก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้รับใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา 52)

29. ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจเปรียบเทียบปรับ และเมื่อเปรียบเทียบปรับแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกัน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา 53)

30. ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนไม่ได้รู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำความผิดของ นิติบุคคลนั้น (ร่างมาตรา 54)

31. ในระยะเริ่มแรก ให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการไปพลางก่อน และให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน หลังจากที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา 55)

32. ให้ผู้รับสัมปทานประกอบกิจการประปาก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นผู้รับ ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ใบอนุญาตหมดอายุเท่ากับอายุสัมปทานที่เหลืออยู่ และไม่เกิน สามสิบปี (ร่างมาตรา 56)

33. ให้ผู้ประกอบกิจการประปาก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับโดยได้รับยกเว้นให้ ไม่ต้องขออนุญาตหรือขอสัมปทานเป็นผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ โดยใบอนุญาตมีอายุสามปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา 57)

34. คำขอสัมปทานที่ยื่นไว้ก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังไม่ได้รับสัมปทาน ให้ถือว่าเป็นการยื่นคำขอใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา 58)

2. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

2.1 ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

1) กระทรวงมหาดไทย

- 2) กระทรวงสาธารณสุข
- 3) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 4) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- 5) กรมทรัพยากรน้ำ
- 6) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
- 7) กรมชลประทาน
- 8) กรมอนามัย
- 9) กรุงเทพมหานคร
- 10) เมืองพัทยา
- 11) สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- 12) การประปานครหลวง
- 13) การประปาส่วนภูมิภาค
- 14) ผู้ประกอบกิจการประปาที่ได้รับสัมปทาน

2.2 ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยอ้อม

- 1) กระทรวงพลังงาน
- 2) กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม
- 3) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- 4) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- 5) องค์การจัดการน้ำเสีย
- 6) สมาคมการประปาแห่งประเทศไทย
- 7) สมาคมน้ำบาดาลไทย
- 8) สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการประปานครหลวง
- 9) สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการประปาส่วนภูมิภาค

2.3 ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยทั่วไป

- 1) หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
- 2) สมาคมอุตสาหกรรมเครื่องดื่มไทย
- 3) สมาคมอนุรักษ์ดินและน้ำแห่งประเทศไทย
- 4) สมาคมแม่น้ำเพื่อชีวิต
- 5) ประชาชน

3. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

3.1 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการยกเลิกการขอสัมปทานเพื่อประกอบกิจการประปา

3.2 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับกิจการประปา และให้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำนโยบาย การบริหารและพัฒนาการประปาของประเทศ และกำหนดให้อธิบดีกรมอนามัยเป็นเลขานุการ และกำหนดให้กรมอนามัยทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการ

3.3 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการประเด็นการอนุญาตประกอบกิจการประปา มาตรฐานการประกอบกิจการประปา หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ได้รับใบอนุญาต การพิจารณาข้อพิพาทและการอุทธรณ์ พนักงานเจ้าหน้าที่ และบทกำหนดโทษ

3.4 ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการยื่นคำขอใบอนุญาตกิจการประปาขนาดเล็ก ให้ทำ ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะตั้งสถานที่ผลิตน้ำประปา ส่วนการยื่นคำขอใบอนุญาตกิจการประปาขนาดใหญ่ ให้ทำ ณ กรมอนามัย และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการตรวจสอบกิจการ เอกสารหลักฐานคุณภาพน้ำประปา หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องของผู้รับใบอนุญาต

3.5 ท่านเห็นด้วยหรือไม่อย่างไร ในปัจจุบันประเทศไทยขาดกฎหมายที่ให้อำนาจหน้าที่ แก่หน่วยงานของรัฐ เพื่อกำหนดกรอบแนวทางในการกำหนดนโยบายและแผนแม่บทการบริหารและ พัฒนากิจการประปาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะสามารถ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้

3.6 ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

4. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

4.1 กรอบระยะเวลาดำเนินการสำหรับการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ ผลกระทบ จำนวน 60 วัน นับตั้งแต่วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566 ถึงวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2567 นอกจากนี้ ได้ขออนุมัติขยายระยะเวลาการดำเนินการรับฟังความคิดเห็น ออกไปอีก 15 วัน ตั้งแต่วันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2567 ถึงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

4.2 วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(1) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภาและส่งประเด็นไปรับฟังความคิดเห็น จากผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง

(1.1) ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2566 ถึงวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2566

(1.2) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(1.3) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

- 1) กระทรวงมหาดไทย
- 2) กระทรวงสาธารณสุข
- 3) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 4) กระทรวงพลังงาน
- 5) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- 6) กรมทรัพยากรน้ำ
- 7) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
- 8) กรมชลประทาน
- 9) กรมอนามัย
- 10) กรุงเทพมหานคร
- 11) เมืองพัทยา
- 12) สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- 13) การประปานครหลวง
- 14) การประปาส่วนภูมิภาค
- 15) กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม
- 16) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- 17) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- 18) องค์การจัดการน้ำเสีย
- 19) สมาคมการประปาแห่งประเทศไทย
- 20) สมาคมน้ำบาดาลไทย
- 21) สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการประปานครหลวง
- 22) สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการประปาส่วนภูมิภาค
- 23) หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
- 24) สมาคมอุตสาหกรรมเครื่องดื่มไทย
- 25) สมาคมอนุรักษ์ดินและน้ำแห่งประเทศไทย
- 26) สมาคมแม่น้ำเพื่อชีวิต
- 27) ผู้ประกอบกิจการประปาที่ได้รับสัมปทาน

(2) การรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่น

- ไม่มี -

5. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

5.1 ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

(1) จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th โดยมีผู้เข้าชม จำนวน 8,488 คน และมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 138 คน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ

ชาย จำนวน 77 คน (55.80 %)

หญิง จำนวน 55 คน (39.86 %)

อายุ (ปี)

20 หรือต่ำกว่า จำนวน 9 คน (6.52 %)

21 - 30 จำนวน 40 คน (28.99 %)

31 - 40 จำนวน 44 คน (31.88 %)

41 - 50 จำนวน 26 คน (18.84 %)

51 - 60 จำนวน 10 คน (7.25 %)

61 ขึ้นไป จำนวน 4 คน (2.90 %)

ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า จำนวน 2 คน (1.45 %)

มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. จำนวน 12 คน (8.70 %)

ปริญญาตรี จำนวน 88 คน (63.77 %)

สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 30 คน (21.74 %)

อาชีพ

รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 27 คน (19.57 %)

ข้าราชการบำนาญ จำนวน 2 คน (1.45 %)

ค้าขาย/ทำธุรกิจส่วนตัว จำนวน 18 คน (13.04 %)

เกษตรกร จำนวน 3 คน (2.17 %)

รับจ้าง จำนวน 63 คน (45.65 %)

นักเรียน/นักศึกษา จำนวน 13 คน (9.42 %)

อื่น ๆ โปรดระบุ จำนวน 6 คน (4.35 %)

ท่านเกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้ในฐานะใด

กระทรวงมหาดไทย จำนวน 7 คน (5.07 %)

กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 1 คน (0.72 %)

กรุงเทพมหานคร จำนวน 5 คน (3.62 %)

การประปาส่วนภูมิภาค จำนวน 7 คน (5.07%)

กระทรวงพลังงาน จำนวน 1 คน (0.72 %)

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จำนวน 1 คน (0.72 %)

สมาคมแม่น้ำเพื่อชีวิต จำนวน 1 คน (0.72 %)

ประชาชนทั่วไป จำนวน 110 คน (79.71 %)

(2) จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

1) การประปานครหลวง

2) องค์การจัดการน้ำเสีย

3) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

4) สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการประปานครหลวง

(3) จากการรับฟังความคิดเห็นโดยวิธีการอื่น

- ไม่มี -

5.2 ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้ดังนี้

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการยกเลิกการขอสัมปทานเพื่อประกอบกิจการประปา (ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา มีผู้เห็นด้วย จำนวน 122 คน ผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน 4 คน และมีผู้แสดงข้อเสนอแนะ 0 คน)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- ขั้นตอนการขอสัมปทานมีความยุ่งยาก - ไม่มีการผูกขาด ป้องกันการฮั้วประมูล เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการรายย่อยในท้องถิ่น	- ผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 4 คน ไม่เห็นด้วยกับประเด็นคำถามนี้ แต่ไม่ได้แสดงเหตุผลไว้แต่อย่างใด (เว็บไซต์)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันในการประกอบกิจการประปาอย่างเท่าเทียมและสร้างมาตรฐานที่ดีให้กับประชาชนในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ - ลดความยุ่งยากการประกอบกิจการประปาและมีการป้องกันการทุจริต - ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องใช้บังคับมานานแล้ว - การยกเลิกสัมปทานเพื่อประกอบกิจการประปาแล้วเปลี่ยนไปใช้ระบบอนุญาตเพื่อให้มีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพให้มีการบริการที่ดีมีคุณภาพ และลดค่าใช้จ่ายให้กับประชาชน (เว็บไซต์) - เนื่องจากจะทำให้การประกอบกิจการประปาเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย)	

ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากเว็บไซต์

- กิจการด้านสาธารณูปโภค ควรดำเนินการโดยหน่วยงานรัฐ
- ประชาชนต้องได้รับบริการน้ำประปาสะอาด
- เป็นปัจจัยพื้นฐาน หรือสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน
- จำเป็นต้องมีหน่วยงานกำกับดูแลคุณภาพน้ำประปา ต้องมีกลไกรับผิดชอบ

ในกรณีที่ไม่สามารถเข้าถึงน้ำประปาที่มีคุณภาพพอและการันตีว่าประชาชนจะเข้าถึงน้ำประปาที่มีคุณภาพนอกจากนี้ การให้สัมปทานปกติ ไม่มีการกำหนด (เว็บไซต์)

2. มีความเห็นสอดคล้องด้วย (องค์การจัดการน้ำเสีย)

3. เนื่องจากมีการประปาครบวงจรแล้ว ที่ได้ก่อตั้งมาเมื่อประมาณ ปี พ.ศ. 2510 โดยใช้งบประมาณแผ่นดิน มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการบริการน้ำประปาในเขต 3 จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และสมุทรปราการ ที่มีผู้ใช้บริการถึง 12 ล้านคน มีโรงงานผลิตน้ำ 4 แห่ง ที่มี

กำลังผลิตสามารถรองรับความต้องการของประชาชนได้อย่างเพียงพอ ไม่ว่าในเดือนเมษายนหรือฤดูร้อน ที่ความต้องการใช้ปริมาณน้ำประปาในระดับสูงก็ตาม (สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการประปานครหลวง)

4. การประปานครหลวง เห็นว่า มาตรา 5 แห่งร่างพระราชบัญญัติฯ ซึ่งมาตรานี้ อยู่ในบททั่วไป โดยแสดงถึงเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ ไว้ว่าเพื่อยกเลิกการขออนุญาตหรือสัมปทานเพื่อประกอบกิจการประปาจากรัฐมนตรี ตามนัยของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2515 และเมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 แล้ว ในข้อ 6 กำหนดว่า ในกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะว่าด้วยกิจการตามที่ระบุไว้ในข้อ 3 (กิจการที่ให้ถือว่าเป็นกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภค ได้แก่ การรถไฟ การรถราง การชุดคลอง การเดินอากาศ การประปา การชลประทาน การไฟฟ้าและการผลิตเพื่อจำหน่ายหรือจำหน่ายก๊าซโดยระบบเส้นท่อไปยังอาคารต่าง ๆ) และข้อ 5 (กิจการที่ต้องขออนุญาต ได้แก่ การประกันภัย การคลังสินค้า การธนาคาร การออมสิน เครดิตฟองซิเอร์ การรับรองหรือรับซื้อตั๋วเงิน การจัดหาเงินลงทุนแล้วให้ผู้อื่นกู้เงินนั้น หรือเอาเงินนั้นซื้อหรือซื้อลดซึ่งตั๋วเงินหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นหรือตราสารการเครดิต และการซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนตราสารแสดงสิทธิในหนี้หรือทรัพย์สิน) การประกอบกิจการดังกล่าว ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยกิจการนั้น อันเป็นผลให้กิจการประปาในความดูแลของการประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค และการประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่อยู่ภายใต้บังคับของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ฯ แต่เมื่อพิจารณาเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ ฯ กำหนดไว้ว่ากิจการประปาส่วนใหญ่ของประเทศอยู่ในความดูแลของการประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค และการประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งยังขาดกฎหมายที่ให้อำนาจหน้าที่แก่หน่วยงานของรัฐเพื่อกำหนดกรอบแนวทางในการกำหนดนโยบายและแผนแม่บทการบริหารและพัฒนากิจการประปาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งขาดการกำกับดูแลมาตรฐานและคุณภาพในการบริการน้ำประปาแก่ประชาชนให้เหมาะสมแก่การอุปโภคและบริโภค จะเห็นได้ว่า เหตุผลในการตราพระราชบัญญัติไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติภายในร่างพระราชบัญญัติ

นอกจากนั้น ยังมีข้อเท็จจริงบางส่วนที่คลาดเคลื่อน คือ ในปัจจุบันคุณภาพน้ำประปามีการกำหนดไว้แล้วตามประกาศกรมอนามัย เรื่อง เกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ ลงวันที่ 12 ตุลาคม 2553 และคุณภาพน้ำประปาของการประปานครหลวงก็มีการกำหนดเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาไว้เช่นกันซึ่งมีคุณภาพที่สูงกว่า คือ ประกาศการประปานครหลวง เรื่อง เกณฑ์กำหนดคุณภาพน้ำประปาของการประปานครหลวง ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2565 เป็นต้น ดังนั้น จึงควรกำหนดบทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติ ให้ชัดเจนว่ากิจการประปาของหน่วยงานของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น ควรอยู่ในบังคับของร่างพระราชบัญญัติ ฯ นี้ หรือไม่ หากอยู่ในบังคับด้วยควรจะกำหนดให้ชัดเจนว่าอยู่ภายใต้

บังคับในเรื่องใดบ้าง และประเด็นเรื่องมาตรฐานหรือคุณภาพน้ำประปาที่ร่างพระราชบัญญัติ ฯ นี้ จะกำหนดนั้น ควรเป็นการกำหนดเพียงมาตรฐานขั้นต่ำที่ผู้ประกอบการประปาพึงปฏิบัติตาม หากผู้ประกอบการประปาใด สามารถผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพดีกว่ามาตรฐาน ย่อมจะเป็นผลดีแก่ประชาชน นอกจากนี้ ควรมีบทเฉพาะกาลที่เหมาะสมสำหรับกิจการประปาตามกฎหมายเฉพาะ ดังกล่าวว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร เมื่อร่างพระราชบัญญัติ ฯ นี้ มีผลใช้บังคับแล้ว (การประปานครหลวง)

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับกิจการประปา และให้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำนโยบาย การบริหารและพัฒนาการประปาของประเทศ และกำหนดให้อธิบดีกรมอนามัยเป็นเลขานุการ และกำหนดให้กรมอนามัยทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการ (ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา มีผู้เห็นด้วย จำนวน 69 คน ผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน 59 คน และมีผู้แสดงข้อเสนอแนะ 1 คน)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- มีหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งรับผิดชอบหลัก ตรวจสอบดูแลกิจการประปา ทำให้เกิดการ พัฒนา มีความชัดเจนในการดำเนินงาน มีการ ควบคุมทั่วประเทศด้วยมาตรฐานเดียวกัน โดยให้อำนาจกรมอนามัยมากขึ้น มีการสุ่มตรวจ ทั่วประเทศ และมีการตรวจสอบผู้ให้บริการ น้ำประปาที่ไม่มีคุณภาพ และเป็นการส่งเสริม สุขอนามัย ควบคุมคุณภาพน้ำให้สะอาด ได้มาตรฐาน - มีคณะกรรมการหลักมากำกับกิจการการ ประปา สามารถกำหนดนโยบายในการปรับปรุง ระบบน้ำประปาในรูปแบบเดียวกัน และแก้ไข ปัญหาอย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น และป้องกันการ ทุจริต - รัฐทำเพื่อประชาชน ต่างจากเอกชนที่ทำ กำไร	- ระบบผลิตน้ำขนาดใหญ่ต้องใช้เทคโนโลยี ขั้นสูง อาศัยความรู้ความเชี่ยวชาญ และ ประสบการณ์ การกำหนดให้มีคณะกรรมการ กิจการประปา โดยกรมอนามัยเป็นผู้ดูแล ทำหน้าที่จึงไม่เพียงพอที่จะสามารถกำกับ ดูแล ในการประกอบกิจการประปาที่มีจำนวนมาก และมีขนาดใหญ่ได้อย่างเหมาะสม - ระบบเดิมที่มี มีการกำกับที่ดีอยู่แล้ว ระบบ ใหม่ที่กำหนด อาจทำให้การกำกับกิจการด้าน สาธารณูปโภค อ่อนแอ ไม่เป็นมาตรฐาน และ ไม่มีเอกภาพในการบริหารจัดการ - สร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นไม่สามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างสัมฤทธิ์ผล (เว็บไซต์)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- จำเป็นต้องมีคณะกรรมการในการจัดทำนโยบาย บริหาร พัฒนา การประปาของประเทศ เพื่อกำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ และกรอบแนวทางเกี่ยวกับการประปาไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อการเข้าถึงน้ำประปาที่มีคุณภาพพออย่างทั่วถึง และจำเป็นต้องมีกรมอนามัยเป็นเลขานุการ เพื่อให้มีคุณภาพน้ำประปาเป็นเป็นตัวกำหนดว่าจะจัดการได้ เพื่อขอใบอนุญาตหรือการได้ใบอนุญาตต่อหรือไม่ และเพื่อกำหนดให้กรมอนามัยมีอำนาจมากขึ้น สามารถลงไปสุ่มตรวจที่ปลายท่อได้จำนวนถึงสองครั้งต่อปีว่าคุณภาพน้ำประปาดีหรือไม่ (เว็บไซต์) - เนื่องจาก การกำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับกิจการประปาจะทำให้รัฐมีองค์กรซึ่งทำหน้าที่ควบคุมดูแลเกี่ยวกับการประกอบกิจการประปาโดยเฉพาะ และเนื่องจาก น้ำเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ดังนั้นการประกอบกิจการประปาจึงควรมีมาตรฐานและได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้ การกำหนดให้กรมอนามัยซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการดูแลสุขอนามัยของประชาชนเป็นองค์กรประกอบหนึ่งของคณะกรรมการฯ จึงเหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย)	

ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากเว็บไซต์

- ในการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ต้องมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นระบบในทิศทางเดียวกัน

- การบริหารงานของการประปาสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องตามนโยบายของรัฐบาลแล้ว

- คณะกรรมการไม่ควรมีที่มาจากพรรคการเมือง (เว็บไซต์)

2. เพราะการดูแลระบบการผลิตน้ำประปานั้นใช้ความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน หน่วยงานการประปาของไทยอายุมากกว่า 109 ปี ที่บริหารด้วยพนักงานของหน่วยงานเอง มีผู้ว่าการฯ ดูแลการดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายหรือให้เป็นตามแผนการผลิตน้ำและจำหน่ายน้ำ เช่นกัน มีกรรมการ กปน. ที่มากำกับและวางนโยบายให้การทำงานที่มีประสิทธิภาพ การลงทุนที่ให้กำลังผลิตรองรับการเติบโตของชุมชนเมืองและนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในเมืองหลวงอย่างกรุงเทพมหานคร เป็นต้น (สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการประปานครหลวง)

3. มีความเห็นสอดคล้องด้วย (องค์การจัดการน้ำเสีย)

3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับประเด็นการอนุญาตประกอบกิจการประปา มาตรฐานการประกอบกิจการประปา หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ได้รับใบอนุญาต การพิจารณาข้อพิพาทและการอุทธรณ์ พนักงานเจ้าหน้าที่ และบทกำหนดโทษ (ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา มีผู้เห็นด้วย จำนวน 69 คน ผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน 60 คน และมีผู้แสดงข้อเสนอแนะ 1 คน)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เป็นระบบ ระเบียบ มีความเป็นธรรม โปร่งใส เหมาะสม มีมาตรฐาน มีความปลอดภัย มีการควบคุม มีบทลงโทษที่ชัดเจนและเข้มงวดตามที่ร่างกฎหมายกำหนด - สามารถกำหนดความรับผิดชอบสำหรับหน่วยงานและผู้ประกอบการ ทำให้มีความเป็นธรรม (เว็บไซต์) - มีการกำหนดประเด็นการอนุญาตประกอบกิจการประปา มาตรฐาน การประกอบกิจการประปา หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ได้รับใบอนุญาต การพิจารณาข้อพิพาท และการอุทธรณ์ พนักงานเจ้าหน้าที่ และบทกำหนดโทษ	- การกำหนดแนวทางการดำเนินการจากผู้ที่ไม่มีประสบการณ์จะทำให้ระบบพื้นฐานของไทยอ่อนแอ และถูกแทรกแซงจากกลุ่มบุคคลที่เข้ามาแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ - เนื่องจากใบอนุญาตประกอบกิจการประปาตามร่างพระราชบัญญัติการประปาแห่งชาติ พ.ศ. ดังกล่าว มีระยะเวลาสูงสุดถึง 10 ปี จึงไม่อาจรับประกันว่าผู้ประกอบการน้ำประปาจากแหล่งน้ำดิบที่ได้รับใบอนุญาตจะสามารถผลิตน้ำประปาในปริมาณและคุณภาพได้ - ไม่ควร อนุญาตให้มีหน่วยงานอื่นเข้ามาประกอบกิจการประปา แต่ควรบริหารงานภายใต้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ไว้อย่างเหมาะสม (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย)	องค์กรเดียวกัน และมีมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ (เว็บไซต์)

ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ลดการผูกขาดเป็นการสร้างมาตรฐานเพื่อรักษาคุณภาพของน้ำประปา (เว็บไซต์)

2. การก่อตั้งหน่วยงานการประปาของไทยมีอายุมากกว่า 109 ปี นั้น บอกได้ถึงคุณภาพของน้ำประปาที่สามารถอุปโภคและบริโภคได้เช่นกัน ระบบผลิตน้ำวันนี้ มีระบบ ISO มารองรับหลาย ๆ มาตรฐาน อย่างที่มีในปัจจุบัน คือ ISO 45001 ซึ่งถือได้ว่าการพัฒนาการไปไกลมากแล้ว เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานเพื่อประกอบกิจการประปา (สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการประปานครหลวง)

3. มีความเห็นสอดคล้องด้วย (องค์การจัดการน้ำเสีย)

4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการยื่นคำขอใบอนุญาตกิจการประปาขนาดเล็ก ให้ทำ ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะตั้งสถานที่ผลิตน้ำประปา ส่วนการยื่นคำขอใบอนุญาตกิจการประปาขนาดใหญ่ ให้ทำ ณ กรมอนามัย และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการตรวจสอบกิจการ เอกสารหลักฐานคุณภาพน้ำประปา หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องของผู้รับใบอนุญาต (ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา มีผู้เห็นด้วย จำนวน 66 คน ผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน 62 คน และมีผู้แสดงข้อเสนอแนะ 2 คน)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- กระจายความเจริญสู่ท้องถิ่น และสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ - มีความเหมาะสม มีการอำนวยความสะดวกในแต่ละพื้นที่ สามารถขอใบอนุญาตได้ง่าย มีหน่วยงานควบคุมดูแล - การขอใบอนุญาตกิจการประปาขนาดเล็ก ให้ทำที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อไม่ให้ภาระงานกระจุกที่ส่วนกลาง ขั้นตอนเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว สำหรับขนาดใหญ่ที่ต้อง	- เนื่องจาก อบต. มีจำนวนไม่กี่แห่งที่จัดทำบริการสาธารณะด้านน้ำประปา ซึ่งกรมอนามัยได้โอนภารกิจด้านน้ำประปาให้แก่ กปภ. และมีหน้าที่จัดทำบริการด้านน้ำประปาแทนแล้ว - เป็นแนวคิดที่เปิดช่องให้เกิดการทุจริตจากหน่วยงานตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ขาดมาตรฐานขาดเอกภาพ เกิดความเหลื่อมล้ำ ส่งผลเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประเทศไทย (เว็บไซต์)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
อาศัยองค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญเทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับการให้บริการน้ำประปา ก็ให้ทำที่กรมอนามัย แต่อย่างไรก็ตาม ไม่ว่ากิจการขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ ควรได้รับการตรวจสอบ (เว็บไซต์) เนื่องจากการประกอบกิจการประปาขนาดใหญ่ย่อมกระทบต่อประชาชนผู้มีส่วนได้เสียเป็นจำนวนมาก จึงควรได้รับการตรวจสอบกิจการอย่างรัดกุม การกำหนดให้ยื่นขออนุญาตต่อกรมอนามัยซึ่งเป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการกำกับกิจการประปา และให้คณะกรรมการฯ เป็นผู้พิจารณาอนุญาตจึงมีความเหมาะสม (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย)	

ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากเว็บไซต์

- ควรพัฒนาคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน และการจัดการให้เป็นระบบ มีระเบียบ และจัดเก็บค่าน้ำประปาที่เป็นธรรม
- ควรคำนึงถึงความปลอดภัย
- ควรมีแนวทางที่ชัดเจนและป้องกันการทุจริต
- หน่วยงานด้านการประปาของไทยมีความรู้และความพร้อมในการจัดการน้ำประปามากกว่าหน่วยงานส่วนท้องถิ่น (เว็บไซต์)

2. เพราะปัจจุบันประเทศไทยมี 2 หน่วยงานที่ผลิตน้ำประปาเพื่อดูแลประชาชน คือ การประปานครหลวง การประปาสวนภูมิภาค มีการก่อตั้งมาแล้ว มากกว่า 50 ปี ทั้งมาตรฐานและคุณภาพนั้นเป็นที่ยอมรับของประชาชนผู้นับบริการแล้ว มีระบบตรวจสอบคุณภาพ มีนักวิทยาศาสตร์ในการวิเคราะห์คุณภาพน้ำทั้งน้ำดิบและน้ำดีที่ออกถึงมือประชาชน (สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการประปานครหลวง)

3. มีความเห็นสอดคล้องด้วย (องค์การจัดการน้ำเสีย)

5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่อย่างไร ในปัจจุบันประเทศไทยขาดกฎหมายที่ให้อำนาจหน้าที่แก่หน่วยงานของรัฐ เพื่อกำหนดกรอบแนวทางในการกำหนดนโยบายและแผนแม่บทการบริหารและพัฒนากิจการประปาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- ระยะเวลาที่ผ่านมา น้ำประปา เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของประชาชน ปัญหา น้ำประปา ที่แก้ไขไม่ได้ มีส่วนหนึ่งมาจากการขาดองค์กรในการกำกับดูแล ขาดกลไกรับผิดชอบ ในการผลิตน้ำประปาที่มีคุณภาพได้ ดังนั้น ตามการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ พบว่าสามารถแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับน้ำประปาที่เกิดขึ้นได้ - เป็นการกำหนดให้ท้องถิ่นได้มีอำนาจจัดการทรัพยากรในพื้นที่ของตนเอง - ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ถือได้ว่าเป็นการสร้างมาตรฐานคุณภาพของน้ำประปาให้ดีขึ้น การยกเลิกสัมปทานเปลี่ยนเป็นระบบการให้อนุญาตเพื่อให้มีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของน้ำประปา และป้องกันการทุจริตได้ (เว็บไซต์) - เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติการประปาแห่งชาติ พ.ศ. ได้กำหนดนโยบาย มาตรฐานการกำกับดูแล และแผนการบริหารและพัฒนาเกี่ยวกับการประปาของประเทศไทยไว้อย่างครบถ้วน จึงสามารถแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการประกอบกิจการประปาในปัจจุบันได้ (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย)	- เนื่องจากมีกฎหมายและหน่วยงานของรัฐที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในการให้บริการน้ำประปาอยู่ทั่วประเทศไทยมาอย่างยาวนานอยู่แล้ว - การประปานครหลวงนั้นจัดตั้งตามพระราชบัญญัติการประปานครหลวง พ.ศ. 2510 ที่มีวัตถุประสงค์ ในการสำรวจ จัดหาแหล่งน้ำดิบ และจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบเพื่อใช้ในการประปาผลิตและจัดส่ง จำหน่ายน้ำประปาในเขตท้องที่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ และควบคุมมาตรฐานที่เกี่ยวกับระบบประปาเอกชนในเขตท้องที่ ดังกล่าวด้วยแล้ว การดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับหรือเป็นประโยชน์แก่การประปา พระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้กำหนดตาม มาตรา 42 ในการดำเนินกิจการของการประปานครหลวง ให้คำนึงถึงประโยชน์ของรัฐและประชาชน การดำเนินการในการทำงานของการประปานครหลวงนั้น จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน จึงจะดำเนินกิจการได้ ยกตัวอย่างเช่น เพิ่มหรือลดทุนกู้ยืมเงินเกินสามสิบล้านบาท ออกพันธบัตรหรือสารสารอื่น จัดตั้งบริษัท หรือบริษัทมหาชน นั่นคือ มีความชัดเจนในการทำหน้าที่ของการประปานครหลวงแล้ว (สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ การประปานครหลวง)

ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากเว็บไซต์
 - ไม่ควรกำหนดให้ค่าน้ำประปามีราคาสูง
 - ปัจจุบันหลายพื้นที่ในต่างจังหวัดยังคงประสบปัญหาคุณภาพน้ำประปา จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายเพื่อควบคุมมาตรฐานในการผลิตน้ำประปา (เว็บไซต์)
2. ควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำข้อบัญญัติและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
3. มีความเห็นสอดคล้องด้วย (องค์การจัดการน้ำเสีย)

6. ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

1. ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากเว็บไซต์
 - เป็นกฎหมายที่เป็นประโยชน์กับประชาชน (เว็บไซต์)
2. การประปานครหลวง เห็นว่า บทกำหนดโทษในร่างพระราชบัญญัติฯ มีหลายมาตราที่กำหนดอัตราโทษไว้สูง โดยเฉพาะโทษปรับที่มีจำนวนสูงมาก อาจไม่เหมาะสมและเป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการประปา ได้แก่ มาตรา 46 ในกรณีฝ่าฝืนมาตรา 14 หรือมาตรา 15 โดยกำหนดโทษปรับไว้ไม่เกินหนึ่งล้านบาท และมาตรา 47 กรณีขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการหรือบุคคลที่แต่งตั้งขึ้นตามกฎหมายนี้ กำหนดโทษปรับไว้ไม่เกินหนึ่งล้านบาท มาตรา 50 กรณีฝ่าฝืนมาตรา 23 หรือมาตรา 37 วรรคหนึ่ง กำหนดโทษปรับไว้ไม่เกินสิบล้านบาท

นอกจากนี้ ตามมาตรา 51 วรรคสามและวรรคสี่ ที่กำหนดโทษปรับจากการนำมูลค่าการผลิตน้ำนำมาเป็นฐานในการคิดจำนวนค่าปรับ และให้คำนวณจากกำลังการผลิตน้ำประปาสูงสุดต่อข้อเท็จจริงแล้วกำลังการผลิตน้ำในแต่ละวันอาจจะไม่ได้เท่ากันตลอดทุกวัน ฉะนั้น ในกรณีที่มีการกระทำความผิดหลายวันต่อเนื่องกันไป ฐานในการกำหนดโทษปรับย่อมไม่มีความแน่นอน ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดโทษที่ชัดเจนควรกำหนดว่าจะให้ใช้กำลังการผลิตน้ำประปาสูงสุดเฉลี่ยตลอดระยะเวลาที่มีการกระทำความผิด หรือกำลังการผลิตน้ำประปาสูงสุดของแต่ละวันเป็นรายวันตามที่กระทำความผิดนั้น ซึ่งจะทำให้ค่าปรับไม่เท่ากันในแต่ละวันโดยแตกต่างกันไปตามที่กระทำความผิดจริง

นอกจากนั้น หากผู้ประกอบการประปาที่กระทำความผิดมีโรงงานผลิตน้ำประปาหลายโรงงานจะกำหนดค่าปรับอย่างไรสำหรับการกระทำความผิดในครั้งนั้น ประเด็นต่อมาความผิดบางฐานตามร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ มีการกำหนดบทลงโทษไว้สูงกว่าตามที่บัญญัติไว้ในประมวล

กฎหมายอาญาด้วย เช่น กรณีการขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 138 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ตามมาตรา 47 แห่งร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ กำหนดโทษไว้สูงกว่ามาก **(การประปานครหลวง)**

3. การประปานครหลวง เห็นว่า มาตรา 3 แห่งร่างพระราชบัญญัติฯ กำหนดนิยามคำว่า “น้ำประปา” ไว้ว่า น้ำซึ่งผ่านกระบวนการให้สามารถอุปโภคบริโภคโดยไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ ข้อความที่กำหนดว่า “โดยไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์” มีความหมายเป็นนามธรรมและไม่ชัดเจน และการจะตีความว่าเป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์หรือไม่ อาจนำไปสู่การพิสูจน์รายปัจเจกบุคคลเนื่องจากร่างกายของแต่ละบุคคลย่อมมีความสามารถต้านทานหรือทนต่อการได้รับอันตรายที่แตกต่างกันไป และจะต้องพิสูจน์จำนวนประชากรเพียงใดจึงจะเป็นการเพียงพอว่าเป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ ซึ่งอาจเกิดปัญหาในทางปฏิบัติทั้งต่อบุคคลที่เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการประปาและประชาชนที่เป็นผู้ใช้น้ำประปา ดังนั้น จึงควรกำหนดขอบเขตด้านคุณภาพหรือมาตรฐานของน้ำประปาไว้ในคำนิยามด้วยเพื่อเป็นเกณฑ์ที่ทุกฝ่ายสามารถยึดถือและตรวจสอบความเป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์โดยเห็นควรแก้ไขนิยาม ดังนี้ “น้ำประปา หมายความว่า น้ำซึ่งผ่านกระบวนการให้สามารถใช้อุปโภคบริโภคได้โดยมีคุณภาพหรือมาตรฐานตามที่กำหนดให้ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์” **(การประปานครหลวง)**

4. การประปานครหลวง เห็นว่า มาตรา 6 แห่งร่างพระราชบัญญัติฯ ประเด็นคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรน้ำ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ ถูกกำหนดให้เป็นองค์กรที่มีหน้าที่และอำนาจในการดูแลด้านนโยบายและแผนแม่บทการบริหารและพัฒนาการประปาของประเทศ อีกทั้ง ยังมีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดราคาน้ำประปาและค่าบริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องการประปานครหลวง โดยข้อเท็จจริงที่ปรากฏในการดำเนินงานของการประปาต่าง ๆ ในปัจจุบันว่านอกจากต้นทุนการดำเนินงานด้านวัตถุดิบและสารเคมีต่าง ๆ ที่ต้องจัดซื้อจากภาคเอกชนแล้วยังมีต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของภาครัฐตามกฎหมายของภาครัฐด้วยตนเอง อาทิ ต้นทุนในเรื่องค่าน้ำดิบที่ถูกเรียกเก็บจากกรมชลประทานตามกฎหมายว่าด้วยการชลประทานหลวง (ในภายหน้าจะเป็นค่าใช้จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรน้ำ) และต้นทุนในเรื่องค่าใช้จ่ายเขตทางหลวงอันเนื่องมาจากการวางท่อประปาลงในพื้นที่เขตทางหลวงตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง ประกอบกับกฎกระทรวงกำหนดค่าใช้จ่ายเขตทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงชนบท และทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. 2564 โดยค่าใช้จ่ายตามกฎหมายทั้งสองฉบับกำหนดให้ชำระเป็นรายปีตามปริมาณการใช้น้ำ หรือตามระยะทาง และขนาดของท่อที่วาง แล้วแต่กรณี และเป็นค่าใช้จ่ายที่มีอัตราสูงและจะต้องเสียค่าใช้จ่ายต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ ทุกปี

จนกว่าจะเลิกประโยชน์ในน้ำดิบหรือเขตทางหลวง ไม่มีบทยกเว้นหรือกำหนดอัตราพิเศษสำหรับการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันเอง

ดังนั้น จึงควรกำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติในร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ ให้สามารถกำหนดแผนแม่บทในเรื่องเหล่านี้ด้วย และควรบูรณาการหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ที่มีอยู่ตามกฎหมายเฉพาะแต่ละฉบับที่ต่างกันให้สอดคล้องกัน มิขัดหรือแย้งกัน โดยให้อยู่ภายใต้แผนแม่บทที่มีสภาพบังคับได้ตามกฎหมายเหนือกว่ากฎหมายของหน่วยงานรัฐเหล่านั้น นอกจากนี้ เนื่องจากหน่วยงานของรัฐที่ประกอบกิจการประปามีได้มีพื้นที่ของตนเองสำหรับการวางท่อประปาเพื่อจ่ายน้ำไปยังประชาชน การวางท่อจึงต้องขอใช้พื้นที่สาธารณะที่หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ครอบครองดูแลอยู่ แต่ปรากฏว่า จะต้องถูกหน่วยงานของรัฐด้วยกันเองเรียกเก็บค่าใช้จ่ายดังที่ได้กล่าวข้างต้น อันเป็นต้นทุนที่สะท้อนกลับมายังราคาค่าน้ำประปาที่จะส่งผลไปยังประชาชนผู้ใช้น้ำประปา ดังนั้น จึงควรมีแผนแม่บทเกี่ยวกับการวางท่อหรือการกำหนดพื้นที่สำหรับเป็นพื้นที่ส่วนกลางให้การสาธารณูปโภคต่าง ๆ สามารถใช้ร่วมกันในการจัดส่งบริการไปยังประชาชน (การประปานครหลวง)

5. ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ นั้น เพื่อเป็นการป้องกันปัญหามลพิษทางน้ำ และแก้ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย จึงควรนำหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่ายโดยกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการประปาชำระค่าบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งโรงผลิตน้ำประปา ตามนัยมาตรา 26 แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว (องค์การจัดการน้ำเสีย)

6. ควรส่งเสริมให้ทั้งสองหน่วยงาน การประปานครหลวง การประปาสวนภูมิภาค ในการกำกับดูแลกิจการประปาที่จะเกิดขึ้นมาใหม่ ถ้าเป็นพื้นที่ในสามจังหวัด กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และสมุทรปราการนั้น ให้การประปานครหลวงดูแลและหรือออกข้อกำหนดเงื่อนไขให้กับผู้ที่ผลิตน้ำใช้ในชุมชนเองหรือในส่วนที่ผลิตน้ำขวด เช่นเดียวกันถ้าเป็นในส่วนภูมิภาคนั้นควรให้การประปาสวนภูมิภาค รับผิดชอบการผลิตน้ำเพื่อให้ได้คุณภาพต่อไป ไม่เช่นนั้นจะเป็นการทำงานที่สลับซับซ้อนมากขึ้นกว่าเดิม ทำให้การบริหารงานเกิดความยุ่งยากมากขึ้นซึ่งปัจจุบันก็มีกรรมการบอร์ดที่ได้รับแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรีประจำอยู่แล้ว และก็มีหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง เช่น คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ปัจจุบันมีสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ที่ควบคุมการดำเนินการด้วยเช่นกัน (สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการประปานครหลวง)

ส่วนที่ 3 รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

1. ความเป็นมาสภาพปัญหาความจำเป็นที่จะต้องตรากฎหมาย

ในปัจจุบันกิจการประปาส่วนใหญ่ของประเทศนั้นอยู่ในความดูแลของการประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค และการประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งยังขาดกฎหมายที่ให้อำนาจหน้าที่แก่หน่วยงานของรัฐ เพื่อกำหนดกรอบแนวทางในการกำหนดนโยบายและแผนแม่บทการบริหารและพัฒนากิจการประปาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้ง ขาดการกำกับดูแล มาตรฐาน และคุณภาพในการให้บริการน้ำประปาแก่ประชาชนให้เหมาะสมแก่การอุปโภคบริโภค จึงสมควรให้มีกฎหมายเพื่อกำหนดนโยบาย มาตรฐาน การกำกับดูแล และแผนการบริหารและพัฒนาเกี่ยวกับการประปาของประเทศ เพื่อสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประชาชนได้รับการบริการการประปาได้อย่างสะดวก ประหยัด ปลอดภัย และทั่วถึง อันเป็นเหตุให้ต้องมีการเสนอร่างพระราชบัญญัติการประปาแห่งชาติ พ.ศ.

2. ความสอดคล้องของร่างกฎหมาย

☒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

มาตรา 56 รัฐต้องจัดหรือดำเนินการให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึงตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

โครงสร้างหรือโครงข่ายขั้นพื้นฐานของกิจการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของรัฐอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนหรือเพื่อความมั่นคงของรัฐ รัฐจะกระทำด้วยประการใดให้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชนหรือทำให้รัฐเป็นเจ้าของน้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ดมิได้

การจัดหรือดำเนินการให้มีสาธารณูปโภคตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง รัฐต้องดูแลมิให้มีการเรียกเก็บค่าบริการจนเป็นภาระแก่ประชาชนเกินสมควร

การนำสาธารณูปโภคของรัฐไปให้เอกชนดำเนินการทางธุรกิจไม่ว่าด้วยประการใด ๆ รัฐต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนอย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึงการลงทุนของรัฐ ประโยชน์ที่รัฐและเอกชนจะได้รับและค่าบริการที่จะเรียกเก็บจากประชาชนประกอบกัน

มาตรา 76 วรรคหนึ่ง รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้ง พัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา 250 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจ โดยเฉพาะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ หรือให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการใด ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคสี่ และกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกลไกและขั้นตอนในการกระจายหน้าที่และอำนาจ ตลอดจนงบประมาณและบุคลากรที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจดังกล่าวของส่วนราชการให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

ในการจัดทำบริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะใดที่เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ถ้าการร่วมดำเนินการกับเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐหรือการมอบหมายให้เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าการที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการเอง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะร่วมหรือมอบหมายให้เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการนั้นก็ได้

รัฐต้องดำเนินการให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเองโดยจัดระบบภาษีหรือการจัดสรรภาษีที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการหารายได้ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้อย่างเพียงพอ ในระหว่างที่ยังไม่อาจดำเนินการได้ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไปพลางก่อน

กฎหมายตามวรรคหนึ่งและกฎหมายที่เกี่ยวกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ต้องให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา การเงินและการคลัง และการกำกับดูแลองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม การป้องกันการทุจริต และการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความแตกต่างขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ และต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการป้องกันการก้าวร้าวการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการส่วนท้องถิ่นด้วย

☒ ยุทธศาสตร์ชาติระยะยาว 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข มุ่งเน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ

และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลัก ธรรมมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชน ในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็ง ของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และ สังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกัน การเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการ แข่งขัน มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามา ประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้ง มีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยง ถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการ ของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยม ความซื่อสัตย์สุจริต ความมั่งคั่ง และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบ อย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมาย ต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรม มีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความยุติธรรมตามหลักนิติธรรม

☒ **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)**

หมวดหมู่ที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) หมวดหมู่ที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ

(พ.ศ. 2561 – 2580) ใน 3 ด้านหลัก ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ในเป้าหมายประเทศไทยเป็นประเทศ ที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโต อย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ในเป้าหมายการกระจายศูนย์กลาง ความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศ ในทุกระดับ และการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการ ตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ และยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม ในเป้าหมาย การใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้สมดุล ภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ

นอกจากนั้น แผนกลยุทธ์ของหมุดหมายที่ 8 ยังสนับสนุน 5 เป้าหมายหลักของ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) ดังนี้ เป้าหมายที่ 1) การปรับ โครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม โดยสร้างเศรษฐกิจท้องถิ่นและยกระดับ ผู้ประกอบการให้สามารถเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตระดับประเทศ กระจายผลประโยชน์ สู่เศรษฐกิจฐานราก เป้าหมายที่ 2) การพัฒนาคนสู่โลกยุคใหม่ โดยมุ่งเน้นการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและส่งเสริมความมั่นคงในชีวิตของประชาชนผ่านการพัฒนา พื้นที่และเมือง เป้าหมายที่ 3) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม โดยมุ่งพัฒนาเมืองให้น่าอยู่ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับประชาชนทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง โดยคำนึงถึงภูมินิเวศ เป้าหมายที่ 4) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน โดยมุ่งเน้นให้เมืองใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและ มีประสิทธิภาพ ลดการสร้างขยะและมลพิษ เพื่อสุขภาพอนามัย ของประชาชนทุกกลุ่ม และเป้าหมายที่ 5) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง และความเสี่ยงภายใต้บริบท โลกใหม่ โดยส่งเสริมให้เมืองยกระดับสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ เป็นการเปลี่ยนผ่านไปสู่ภาครัฐดิจิทัล ในระดับท้องถิ่น รวมทั้ง ผลักดันให้เมืองเตรียมความพร้อมในการ รับมือกับภัยพิบัติและมีความสามารถ ในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ

☒ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 6: สร้างหลักประกันเรื่องน้ำและการสุขาภิบาล ให้มีการจัดการอย่างยั่งยืน และมีสภาพพร้อมใช้สำหรับทุกคน

- การบรรลุเป้าหมายการให้ทุกคนเข้าถึงน้ำดื่มที่ปลอดภัยและมีราคาที่สามารถซื้อหาได้
- การบรรลุเป้าหมายการให้ทุกคนเข้าถึงสุขอนามัยที่พอเพียงและเป็นธรรม และยุติ การขับถ่ายในที่โล่ง โดยให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อความต้องการของผู้หญิง เด็กหญิง และกลุ่มที่อยู่ใต้ สถานะการณ์ที่เปราะบาง

- การปรับปรุงคุณภาพน้ำ โดยการลดมลพิษจัดการทิ้งขยะและลดการปล่อยสารเคมีอันตรายและวัตถุอันตราย ลดสัดส่วนน้ำเสียที่ไม่ผ่านกระบวนการลงเครื่องหนึ่งและเพิ่มการนำกลับมาใช้ใหม่และการใช้ซ้ำที่ปลอดภัยอย่างยั่งยืนทั่วโลก
- การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในทุกภาคส่วนและสร้างหลักประกันว่าจะมีการใช้น้ำและจัดหาน้ำที่ยั่งยืน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ และลดจำนวนประชาชนที่ประสบความทุกข์จากการขาดแคลนน้ำ
- การดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบองค์รวมในทุกระดับ รวมถึงผ่านทางความร่วมมือระหว่างเขตแดนตามความเหมาะสม
- การปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำ รวมถึงภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ชั้นหินอุ้มน้ำ และทะเลสาบ
- การขยายความร่วมมือระหว่างประเทศและการสนับสนุนการเสริมสร้างขีดความสามารถให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาในกิจกรรมและแผนงานที่เกี่ยวข้องกับน้ำและสุขอนามัย รวมถึงด้านการเก็บน้ำ การขจัดเกลือ การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการน้ำเสีย และเทคโนโลยีการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่
- การสนับสนุนและเพิ่มความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการจัดการน้ำและสุขอนามัย

3. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติการประปาแห่งชาติ พ.ศ. มีหลักการที่สำคัญ คือ ให้มีกฎหมายว่าด้วยการประปาแห่งชาติ เนื่องจาก ในปัจจุบันกิจการประปาส่วนใหญ่ของประเทศนั้นอยู่ในความดูแลของการประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค และการประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และยังมีปัญหา คือ ไม่มีกฎหมายที่ให้ อำนาจ หน้าที่ แก่หน่วยงานของรัฐ เพื่อใช้ในการกำหนดกรอบแนวทางในการกำหนดนโยบายและแผนแม่บทการบริหารและพัฒนากิจการประปาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งประเทศ อีกทั้ง ขาดการกำกับดูแล มาตรฐาน และคุณภาพ ในการให้บริการน้ำประปาแก่ประชาชนให้เหมาะสมแก่การอุปโภคบริโภค

ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ คือ การได้รับจาก การให้บริการด้านการประปาของประเทศไทย ที่สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก ประหยัด ปลอดภัย และทั่วถึง มีนโยบาย มีมาตรฐาน มีการกำกับดูแล และแผนการบริหารและพัฒนาเกี่ยวกับการประปาของประเทศที่ชัดเจนและมีความสำคัญ ตามที่ร่างพระราชบัญญัติการประปาแห่งชาติ พ.ศ. ได้กำหนดไว้ คือ การยกเลิกการขอสัมปทานเพื่อประกอบกิจการประปา อันเป็นการส่งเสริมการประกอบกิจการประปา และปกป้องสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการเข้าถึงและการใช้น้ำประปาที่สะอาดในราคาที่เป็นธรรม

การเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติในการจัดทำนโยบายและบริหารและ
พัฒนาการประปาของประเทศ รวมไปถึงการติดตาม ดูแล ประสาน สนับสนุน และเร่งรัดการดำเนินงาน
ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการประปา และให้มีคณะกรรมการกำกับกิจการประปา ซึ่งมีหน้าที่
กำกับดูแลการประกอบกิจการประปา มีกรมอนามัยทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการ มีการอนุญาต
ประกอบกิจการประปา ในกิจการประปาขนาดเล็กและกิจการประปาขนาดใหญ่โดยแบ่งขนาดตามกำลัง
การผลิตน้ำ มีการกำหนดมาตรฐานการประกอบกิจการประปา มีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบ
ของผู้ได้รับใบอนุญาต มีการกำหนดการพิจารณาข้อพิพาทและการอุทธรณ์ มีพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ
ในการตรวจสอบกิจการประปา และมีบทกำหนดโทษที่ชัดเจน

สรุป ปกป้องสิทธิเสรีภาพของประชาชน ในการเข้าถึงและการใช้น้ำประปาที่มีคุณภาพ
ในราคาที่เป็นธรรม และรองรับกับความต้องการใช้น้ำของประชาชนและสังคม จากการทำงานร่วมกัน
ของหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตามร่างพระราชบัญญัติการประปาแห่งชาติ พ.ศ. ฉบับนี้

4. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

พระราชบัญญัติการประปานครหลวง พ.ศ. 2510 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

พระราชบัญญัติการประปาส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561

5. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

5.1 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จากการพัฒนากระบวนการประปา

5.2 ผลกระทบต่อสังคม

เพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพของประชาชน ในการเข้าถึงและการใช้น้ำประปาที่มี
คุณภาพในราคาที่เป็นธรรม และรองรับกับความต้องการใช้น้ำของประชาชนและสังคม

5.3 ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

- ไม่มี -

6. ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption Risk Assessment)

6.1 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีระบบ คณะกรรมการ

☒ มี

☐ ไม่มี

ร่างมาตรา 7 กำหนดให้ มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกำกับ
กิจการประปา” อันประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกหกคน ซึ่งแต่งตั้งโดย
นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และให้อธิบดีกรมอนามัยเป็นเลขานุการคณะกรรมการ

ร่างมาตรา 8 กำหนดให้คณะกรรมการกำกับกิจการประปามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1) กำกับดูแลการประกอบกิจการประปาเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ
พระราชบัญญัตินี้ ภายใต้กรอบนโยบายและแผนแม่บทการบริหารและพัฒนาการประปาของประเทศ

2) ออกและเพิกถอนใบอนุญาตการประกอบกิจการประปาขนาดใหญ่

3) ตรวจสอบการประกอบกิจการประปาของผู้รับใบอนุญาตให้เป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพและโปร่งใส

4) ออกระเบียบหรือประกาศและกำกับดูแลมาตรฐานและคุณภาพในการ
ให้บริการของผู้รับใบอนุญาต รวมทั้งกำหนดมาตรการในการคุ้มครองผู้รับบริการ

5) ออกคำสั่งและกำหนดค่าปรับทางปกครอง

6) เสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติและ
คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการประกอบกิจการประปา

7) ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาวิจัยด้านการประกอบกิจการประปา

8) ส่งเสริมสังคมและประชาชนให้มีความรู้และความตระหนักในการใช้น้ำ
อย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ

9) เรียกหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน หรือบุคคลใด ๆ มาให้ข้อมูล
ข้อเท็จจริงคำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้
ในพระราชบัญญัตินี้

10) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือที่กฎหมายอื่น
กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

และร่างมาตรา 17 กำหนดให้คณะกรรมการกำกับกิจการประปา มีอำนาจแต่งตั้ง
คณะอนุกรรมการหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดเพื่อพิจารณาหรือกระทำการอย่างใดตามที่คณะกรรมการ

มอบหมายได้ และวิธีการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหรือบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

บทวิเคราะห์

มีการใช้ดุลพินิจในการคัดเลือก/สรรหา/แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ หรือไม่

☒ มี

☐ ไม่มี

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ให้มีคณะกรรมการกำกับกิจการประปา ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกหกคน ซึ่งแต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา 7)

ให้คณะกรรมการกำกับกิจการประปามีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดเพื่อพิจารณาหรือกระทำการอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ และวิธีการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหรือบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา 17)

โดยมีข้อห่วงใย คือ ควรมีหลักเกณฑ์และกลไกป้องกันการใช้อำนาจของรัฐมนตรี และคณะกรรมการกำกับกิจการประปาที่อาจจะเกินอำนาจ หรืออาจจะมีการใช้อำนาจเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลที่อาจมีส่วนได้เสียตามกฎหมาย

6.2 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีระบบอนุมัติ อนุญาต

☒ มี

☐ ไม่มี

การอนุญาตประกอบกิจการประปา

1. การประกอบกิจการประปาแบ่งออกเป็นสองประเภท คือ กิจการประปาขนาดเล็ก และกิจการประปาขนาดใหญ่ โดยแบ่งขนาดตามกำลังการผลิตน้ำ (ร่างมาตรา 22)

2. การประกอบกิจการประปา ต้องได้รับใบอนุญาต โดยอาจมีการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อยกเว้นให้กิจการประปาบางประเภทไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาตก็ได้ (ร่างมาตรา 23)

3. คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา 24)

4. การยื่นคำขอใบอนุญาตกิจการประปาขนาดเล็ก ให้ทำ ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะตั้งสถานที่ผลิตน้ำประปา ส่วนการยื่นคำขอใบอนุญาตกิจการประปาขนาดใหญ่ ให้ทำ ณ กรมอนามัย โดยกระบวนการตรวจสอบและพิจารณาเพื่ออนุญาตจะต้องแล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน (ร่างมาตรา 25)

5. ให้นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้อนุญาตการประกอบกิจการประปาขนาดเล็ก และให้คณะกรรมการเป็นผู้อนุญาตการประกอบกิจการประปาขนาดใหญ่ ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ให้ถือเป็นรายได้ของหน่วยงานผู้รับชำระค่าธรรมเนียมนั้น (ร่างมาตรา 26)

6. ใบอนุญาตให้มีอายุไม่เกินสิบปี เว้นแต่คณะกรรมการจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น แต่ต้องไม่เกินสามสิบปี (ร่างมาตรา 27)

7. ให้นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา 28)

8. ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการประปาขนาดเล็กจะขยายพื้นที่การให้บริการไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ต้องได้รับอนุญาตจากผู้บริหารท้องถิ่นแห่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเสียก่อน และต้องได้รับอนุญาตจากนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดอันมีเขตครอบคลุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย (ร่างมาตรา 29)

9. หากพบว่าผู้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติ หรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขในใบอนุญาต ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้แก้ไขภายในเวลาที่กำหนด หากไม่แก้ไข หรือหากปล่อยให้ดำเนินการต่อไปน่าจะเป็นเหตุให้เกิดภัยอันตรายหรือเสื่อมประโยชน์ต่อประชาชน ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตได้ (ร่างมาตรา 30)

10. ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต จะต้องให้บริการประปาแก่ผู้รับบริการต่อไปโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย เว้นแต่ผู้อนุญาตจะมีคำสั่งให้หยุดบริการประปาเสียด้วย (ร่างมาตรา 30)

11. ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตอาจอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ แต่การอุทธรณ์ไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนนั้น คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขถือเป็นที่สุด (ร่างมาตรา 31)

บทวิเคราะห์

มีการกำหนดระยะเวลาในการใช้ดุลพินิจ เพื่อพิจารณาอนุมัติ อนุญาตหรือไม่

☒ มี

☐ ไม่มี

ความคิดเห็นเพิ่มเติม : มีการกำหนดระยะเวลาในการใช้ดุลพินิจ เพื่อพิจารณาอนุมัติ อนุญาต เช่น การยื่นคำขอใบอนุญาตกิจการประปาขนาดเล็ก การยื่นคำขอใบอนุญาตกิจการประปาขนาดใหญ่ เป็นต้น โดยกระบวนการตรวจสอบและพิจารณาเพื่้อนุญาต ได้มีการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จไว้แล้ว (ร่างมาตรา 25)

คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดขั้นตอน วิธีการ และระยะเวลาในการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปา คุณภาพการผลิตและจัดส่งน้ำประปาไว้แล้ว (ร่างมาตรา 34)

โดยมีข้อห่วงใย คือ ความมีหลักเกณฑ์และกลไกป้องกันการใช้ดุลพินิจของรัฐมนตรี และคณะกรรมการกำกับกิจการประปาที่อาจจะเกินอำนาจ หรืออาจจะมีการใช้ดุลพินิจที่อาจจะเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลที่อาจมีส่วนได้เสียตามกฎหมาย

6.3 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย

☒ มี

☐ ไม่มี

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจ เช่น การตรวจสอบกิจการ เอกสารหลักฐานคุณภาพน้ำประปาหรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องของผู้รับใบอนุญาต และมีหน้าที่รายงานต่อผู้อนุญาตถึงการกระทำผิดหรือการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตของผู้รับใบอนุญาต (ร่างมาตรา 42)

บทวิเคราะห์

มีการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายใช้ดุลพินิจในการคัดเลือก/แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ หรือไม่

☐ มี

☒ ไม่มี

ความคิดเห็นเพิ่มเติม : ไม่มีการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายใช้ดุลพินิจในการคัดเลือก/แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เนื่องจาก กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจ เช่น การตรวจสอบกิจการ เอกสารหลักฐานคุณภาพน้ำประปา หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง ของผู้รับใบอนุญาต และมีหน้าที่รายงานต่อผู้อนุญาตถึงการกระทำผิดหรือการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตของผู้รับใบอนุญาต (ร่างมาตรา 42)

แต่มีการกำหนด คือ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อนุญาตและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

พนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดหรือระดับใดจะมีอำนาจตามที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา 37 ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการ รวมทั้งวิธีการปฏิบัติหน้าที่ และคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่แต่ละตำแหน่งหรือแต่ละระดับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ทั้งนี้ ในการจัดทำประกาศดังกล่าวให้นำความเห็นของรัฐมนตรีมาประกอบการพิจารณาด้วย (ร่างมาตรา 43)

โดยมีข้อห่วงใย คือ ความมีหลักเกณฑ์และกลไกป้องกันการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ที่อาจจะเกินอำนาจ หรืออาจจะมีการใช้ดุลพินิจที่อาจจะเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลที่อาจมีส่วนได้เสียตามกฎหมาย

6.4 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีการออกกฎหมายลำดับรอง

☒ มี ☐ ไม่มี

ร่างมาตรา 23 กำหนดให้ การประกอบกิจการประปา ต้องได้รับใบอนุญาต การกำหนดประเภท ขนาด และลักษณะของกิจการประปาที่ได้รับการยกเว้น ไม่ต้องขอรับใบอนุญาตให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

บทวิเคราะห์

1. มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้มีการออกกฎหมายลำดับรองหรือไม่

☒ มี ☐ ไม่มี

2. (ถ้ามี) มีการให้ใช้ดุลพินิจในการกำหนดให้มีกฎหมายลำดับรอง หรือไม่

☒ มี ☐ ไม่มี

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

โดยมีข้อห่วงใย คือ ควรจะมีหลักเกณฑ์และกลไกป้องกันการใช้ดุลพินิจของ คณะกรรมการกำกับกิจการประปาที่อาจจะเกินอำนาจ หรืออาจจะมีการใช้ดุลพินิจที่อาจจะเป็น การเอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลที่อาจมีส่วนได้เสียตามกฎหมาย หลังจากการออกกฎหมายลำดับรองแล้ว

6.5 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายไม่ครอบคลุม

☐ มี ☒ ไม่มี

6.6 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายคลุมเครือ ข้ำซ้อน หรือขัดกัน

☐ มี ☒ ไม่มี

6.7 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายกำหนดโทษ

☒ มี ☐ ไม่มี

หมวด 8 บทกำหนดโทษ ในร่างมาตรา 46 ถึงร่างมาตรา 54

บทวิเคราะห์

บทบัญญัติที่ปรากฏในร่างกฎหมายมีการกำหนดโทษหรือไม่

☒ มี ☐ ไม่มี

1. ถ้ากรรมการฝ่าฝืนข้อห้ามในการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ หรือเป็นกรรมการหรือ ที่ปรึกษา หรือถือหุ้นของบุคคล คณะบุคคลหรือนิติบุคคลที่ประกอบกิจการประปาภายในระยะเวลาที่กฎหมาย กำหนดห้าม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา 46)

2. ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา 47)

3. ผู้ใดให้ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือบิดเบือนซึ่งทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ขอรับใบอนุญาต ผู้รับใบอนุญาต ผู้รับบริการ หรือบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา 49)

4. ผู้ใดประกอบกิจการประปาโดยไม่มีใบอนุญาต หรือเลิกประกอบกิจการประปาโดยไม่ทำตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และยังต้องระวางโทษปรับเพิ่มอีกวันละไม่เกินสองหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน (ร่างมาตรา 50)

5. ผู้รับใบอนุญาตที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และยังต้องระวางโทษปรับเพิ่มอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน (ร่างมาตรา 51)

6. ถ้าการฝ่าฝืนเงื่อนไขนั้นเป็นการฝ่าฝืนด้วยการหยุดจ่ายน้ำประปา หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานตามที่คณะกรรมการกำหนด ต้องระวางโทษปรับเพิ่มอีกไม่เกินร้อยละห้าของมูลค่าการผลิตน้ำประปาต่อวันตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืน (ร่างมาตรา 51)

7. ผู้ใดลักลอบใช้น้ำประปาโดยไม่มีสิทธิ และก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้รับใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา 52)

8. ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจเปรียบเทียบปรับ และเมื่อเปรียบเทียบปรับแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกัน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา 53)

9. ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องระวางโทษตามที่มีบัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนไม่ได้รู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น (ร่างมาตรา 54)

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

บทกำหนดโทษ มีหลายมาตราที่กำหนดอัตราโทษไว้ค่อนข้างสูง โดยเฉพาะโทษปรับที่มีจำนวนสูงมาก อาจจะไม่เหมาะสมและเป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการประปาหรือไม่อย่างไร แต่อย่างไรก็ตาม บทกำหนดโทษนั้น มีเหตุผลและความจำเป็น คือ เป็นการป้องปรามบุคคลที่เกี่ยวข้องไม่ให้กระทำความผิด เพื่อให้การประปาของประเทศชาติ สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประชาชนได้รับการบริการการประปาได้อย่างสะดวกประหยัดปลอดภัย และทั่วถึง

โดยมีข้อห่วงใย คือ ควรมีหลักเกณฑ์และกลไกป้องกันการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการกำกับกิจการ
ประปาและเจ้าหน้าที่ ที่อาจจะเกินอำนาจ หรืออาจจะมีการใช้ดุลพินิจที่อาจจะเป็นการเอื้อประโยชน์
ให้แก่บุคคลที่อาจมีส่วนได้เสียตามกฎหมาย

7. การกำหนดให้มีระบบอนุญาตอนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

☒ มี ☐ ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

เป็นกรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เนื่องจากการควบคุมหรือกำกับดูแลตามระดับ
เช่น การอนุญาตประกอบกิจการประปา และไม่มีมาตรการอื่นที่ดีกว่าเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
ในการคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน รวมทั้ง ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม
และไม่เป็นภาระแก่ประชาชนจนไม่คุ้มค่ากับประโยชน์ที่ภาครัฐจะได้รับ

8. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

☒ มี ☐ ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

เพื่อกำหนดนโยบาย หรือกำกับ หรือกำหนดหลักเกณฑ์ หรือเพื่อการอื่น
ที่จำเป็นต้องใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

9. บทกำหนดโทษ

- ☐ ไม่มี
- ☒ โทษทางอาญา
- ☐ โทษทางปกครอง
- ☐ โทษปรับเป็นพินัย
- ☐ โทษอุปรกรณ์

เหตุผลและความจำเป็น

เป็นการกระทำที่กระทบต่อความมั่นคงของรัฐ หรือความปลอดภัยของประเทศ
ความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือกระทบต่อศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง หรือมี
ผลกระทบต่องานส่วนรวมในวงกว้าง และเป็นกรณีที่ไม่สามารถใช้มาตรการอื่นใดเพื่อบังคับใช้กฎหมาย
อย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะทำให้ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมายได้

ส่วนที่ 4 การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมายทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2567

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร